

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N131

16.12.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ტექნო 2016“, ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, ვარკეთილი 3, I მ/რ, კორ 14, ბ.36;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. ჭიათურა, საჩხერის გზატკეცილი მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპირო;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 21.10.2019;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში, შპს „ტექნო 2016“-ს მიერ წარმოდგენილია ქ. ჭიათურაში, მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს მოწყობა იგეგმება ქ. ჭიათურის საწარმოო ზონაში, შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს 1589 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ქ. ჭიათურა, საჩხერის გზატკეცილი მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპირო, ს/კ: 38.10.31.125), რომელიც საიჯარო ხელშეკრულებით დროებით შპს „ტექნო 2016“-ის სარგებლობაშია. ტერიტორიას ჩრდილოეთის მხრიდან ესაზღვრება ჭიათურა-საჩხერის გზა, სამხრეთიდან მდ. ყვირილა რომელიც დაცილებულია დაახლოებით 15 მ-ით, ხოლო აღმოსავლეთით და დასავლეთით შპს „ემ ენ ჯგუფი“-ს და შპს „დარკვეთი 2009“-ს იმავე პროფილის საწარმოო ობიექტები. ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს დაახლოებით 600 მ-ში.

საწარმოს მუშაობის ტექნიკური პრინციპი ითვალისწინებს ნედლეულის-მანგანუმის მადნის სველი გრავიტაციული მეთოდით გამამდიდრებას და მანგანუმის კონცენტრატის მიღებას. საწარმოში დაგეგმილია წელიწადში 168 000 ტონა მანგანუმის მადნის გამამდიდრება, 240 დღიანი, დღე-ღამეში 8-16 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე დასაქმებული იქნება დაახლოებით 35 ადამიანი.

საპროექტო ტერიტორიაზე უკვე განთავსებულია ერთსართულიანი შენობა, რომელიც რეკონსტრუქციის შედეგად გამოყენებული იქნება საოფისედ და მუშა-მოსამსახურეთა მოსასვენებლად.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, მანგანუმის წარმოებისთვის საჭირო ტექნოლოგიური დანადგარები განლაგებული იქნება რკინა/ბეტონის მოედანზე. საწარმოში დაგეგმილია მანგანუმის მადნის და კუდების გამდიდრება, რომელიც ითვალისწინებს ნედლეულის გაცხრილვა-დამსხვრევას 0-16 მმ ზომის ფრაქციებამდე, რისი დალექვის შემდგომაც მიიღება მანგანუმის კონცენტრატი. მიმღებ ბუნკერში გასამდიდრებელი მადანის ჩატვირთვა მოხდება ავტოთვითმცლელებით. ნედლეულის მიმღები ბუნკერიდან ცხრილებამდე ნედლეულის ტრანსპორტირება მოხდება ლენტური ტრანსპორტიორით. ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული იქნება ყბებიანი სამტვრეველა. საწარმოში მოეწყობა მოდერნიზებული სალექი მანქანა, შიბერული განტვირთვით. მანგანუმის მადნის და მისი გამდიდრების პროდუქტების გაცხრილვა-კლასიფიკაციისთვის მოხდება ვიბრაციული ცხრილების გამოყენება. მადნის რეცხვისა და გაუწყლოებისათვის შერჩეულია სპირალური კლასიფიკატორი. მაღალი ხარისხის კონცენტრატის გაუწყლოებისთვის მოხდება 16 ლ მოცულობის ჩამჩებიანი ორი ელევატორის, ხოლო ცხრილზედა პროდუქტის გაუწყლოებისთვის 24 ლიტრი მოცულობის ერთი ჯამებიანი ელევატორის გამოყენება. მზა პროდუქტის დასაწყობებისთვის მოეწყობა ბეტონის მოედანი, საიდანაც კონცენტრატის გატანა მოხდება სატვირთო ავტომობილებით. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, გამდიდრების შედეგად დარჩენილი კუდები და შლამი დასაწყობდება საწარმოს ტერიტორიაზე. მათი გატანა მოხდება მანგანუმის მადნის მოპოვების კარიერებზე შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-თან შეთანხმების საფუძველზე და გამოყენებული იქნება დამუშავებული კარიერების ქვედა ფენების შესავსებად.

საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება, როგორც სასმელ-სამეურნეო, ასევე ტექნიკური მიზნებისთვის. ტექნიკური წყალმომარაგება განხორციელდება მდ. ყვირილადან. პროექტის ეტაპზე იგეგმება ხუთკამერიანი სალექარის მოწყობა. დაგეგმილია ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის მოწყობა, რაც გულისხმობს იმას, რომ სალექარში გაწმენდილი უკვე გამოყენებული წყალი დაბრუნდება საწარმოო ციკლში და არ მოხდება მისი მდ. ყვირილაში ჩაშვება. რაც შეეხება სანიაღვრე წყლებს, მიმართული იქნება ასევე სალექარში და გაწმენდის შემდგომ გამოიყენება საწარმოო პროცესებში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად როგორც საწარმოს მშენებლობისას, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება ხმაურის გავრცელებას და ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების გამოყოფას.

საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესი ითვალისწინებს ელექტროენერჯის გამოყენებას და არ საჭიროებს დამატებით სხვა საწვავის მოხმარებას. ელექტრომომარაგება მოხდება ქვესადგური „ჭიათურა 3“ ფიდერი N13-დან.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ნიადაგის და გრუნტის დამაბინძურებელ რისკ-ფაქტორებს წარმოადგენს საწარმოში წარმოქმნილი შლამების, კუდების და სხვა სახიფათო თუ არასახიფათო ნარჩენების არასწორი მართვა. პროექტის მიხედვით დაგეგმილია მზა პროდუქტის საწყობის მობეტონება და ნაწრეტი წყლის სალექარში ჩაშვება, ხოლო სახიფათო ნარჩენებისთვის გამოიყოფა სპეციალური სათავსი.

საწარმოში წარმოქმნილი ნარჩენებიდან ასევე მნიშვნელოვანია ნამუშევარი ზეთები, ნავთობპროდუქტების შემცველი ნარჩენები, მწყობრიდან გამოსული ტყვიის აკუმულატორები და სხვა. ასეთი სახის სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსებისთვის მოეწყო შესაბამისი სათავსო.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო აღნიშნული სკოპინგის ანგარიშის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ჭიათურის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით წარმოდგენილი იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „მწვანე ალტერნატივა“-ს წერილობითი შენიშვნები, რომლის თანახმადაც, სამინისტრომ არ უზრუნველყო საჯარო განხილვის შესახებ განცხადების კანონის მოთხოვნის შესაბამისად გავრცელება და პროცესში დაინტერესებული საზოგადოების ჩართვა. აღნიშნულთან დაკავშირებით სამინისტრომ „მწვანე ალტერნატივას“ წერილობით აცნობა, რომ დაგეგმილი საჯარო განხილვის შესახებ განცხადებების გავრცელება უზრუნველყო, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე ასევე, ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ და საზოგადოების თავშეყრის ყველა შესაძლო ადგილას.

2019 წლის 13 ნოემბერს ქ. ჭიათურის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა შპს „ტექნო 2016“-ს სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. განხილვას ესწრებოდნენ გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საკონსულტაციო კომპანიის შპს „გამა კონსალტინგის“, პროექტის განმახორციელებელი კომპანია შპს „ტექნო 2016“-ს და არასამთავრობო ორგანიზაცია „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლები. აგრეთვე ქ. ჭიათურის და მისი მიმდებარე სოფლების მოსახლეობა. საჯარო განხილვაზე საკონსულტაციო კომპანიის წარმომადგენელმა დამსწრე საზოგადოებას წარუდგინა კომპანიის ანგარიშის შესახებ საპრეზენტაციო მასალა. საჯარო განხილვის სხდომაზე „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლის მხრიდან გამოითქვა შენიშვნა სამინისტროს მიერ აღნიშნულ პროექტთან და საჯარო განხილვასთან დაკავშირებული ინფორმაციის არასათანადოდ გავრცელების თაობაზე, რასთან დაკავშირებითაც სამინისტროს წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სამინისტრომ კანონმდებლობით დადგენილი წესით და მის ხელთ არსებული საშუალებების გამოყენებით უზრუნველყო, სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გასაჯაროება, საზოგადოების ინფორმირება და შენიშვნების/მოსაზრებების წარდგენის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ვადის განსაზღვრა. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან დასმული იყო შეკითხვები, რომლებიც ეხებოდა ნარჩენების მართვას, საწარმოს სამუშაო გრაფიკს, დასაქმებულ ადამიანთა რაოდენობას, სატრანსპორტო ნაკადებს და სხვას. ამ შეკითხვებს უპასუხეს შპს „ტექნო 2016“-ს და შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლებმა. ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებით დამსწრე საზოგადოებას განემარტა, რომ საწარმოო ნარჩენების მართვას განახორციელებს შპს „ტექნო 2016“ შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაცია შპს „ჯორჯიან მანგანუთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე და ამ საკითხთან დაკავშირებული დაწვრილებითი ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნება გზშ-ის ანგარიშში. დასაქმებასთან დაკავშირებით შპს „ტექნო 2016“-ს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ მოხდება დაახლოებით 35 ადამიანის დასაქმება დღეში 8-16 საათიანი სამუშაო გრაფიკით.

რაც შეეხება სატრანსპორტო ნაკადებს საზოგადოებას განემარტა, რომ ამ ეტაპზე ტრანსპორტირების სქემა შემუშავებული არ არის და ამ სქემის შემუშავება მოხდება გზმ-ის ეტაპზე.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზმ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზმ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;
4. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - საწარმოს ტერიტორიის GIS კოორდინატები და Shape ფაილები;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
 - დეტალური ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის შესახებ (მანძილი უახლოეს მოსახლემდე, მდინარემდე, ცენტრალურ გზამდე და მიმდებარე ტერიტორიებზე არსებულ საწარმოებამდე);
 - ტერიტორიის მიმდებარედ და 500მ-იანი რადიუსის მანძილზე არსებული ობიექტების შესახებ ინფორმაცია, დანიშნულების მითითებით;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები. შერჩეული ალტერნატივები უნდა იყოს გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით დასაბუთებული (მათ შორის კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით);
 - საწარმოს ტექნოლოგიური სქემის აღწერა;

- საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა (სიმძლავრე და წარმადობა) და ტექნოლოგიური მოწყობილობების დეტალური აღწერა;
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- დაგეგმილი ხუთკამერიანი სალექარის მოწყობის გეგმა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა, შესაბამისი გათვლებითა და დასაბუთებით;
- სალექარში წარმოქმნილი შლამის მართვის საკითხი;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება, სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო წყლისათვის განკუთვნილი სეპტიკის მოცულობა;
- ნარეცხი წყლების სეპტიკში მოხვედრის ამსახველი სქემა (გენერალურ გეგმაზე დატანა);
- წყალაღების GPS კოორდინატები;
- ტექნოლოგიური ციკლის ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის აღწერა (შეკრების, გაწმენდის და წყალმომარაგების ბრუნვით სისტემის შესახებ);
- დეტალური ინფორმაცია შლამების გაუწყლოების პროცესში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლის მართვის შესახებ;
- ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით მომარაგების შესახებ (სად მოხდება ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული ნედლეულის ლიცენზიის ფარგლებში მოპოვება);
- ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობების მოედნების აღწერა;
- ნარჩენების დასაწყობების ადგილები, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობების და რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია და მათი შემდგომი მართვის საკითხები;
- საწარმოში წარმოქმნილი კუდების და ნარჩენი შლამების მართვის საკითხების დეტალური აღწერა (რაოდენობის და სახეობების მითითებით);
- შლამების საბოლოო განთავსების ადგილი (GPS კოორდინატების მითითებით), მათი მართვის საკითხები (შემდგომი რეკულტივაციისთვის ან სხვა, ნებართვის მქონე ორგანიზაციასთან ხელშეკრულება);
- ავტოტრანსპორტი: ავტომანქანების მოძრაობის გეგმა-გრაფიკი; ნედლეულის შემოტანის, ასევე მზა პროდუქციის, წარმოქმნილი შლამების და კუდების ტრანსპორტირების მარშრუტი და სქემა განთავსების ადგილის გათვალისწინებით. (აღნიშნულ გეგმაში გათვალისწინებული უნდა იყოს ქ. ჭიათურის საავტომობილო გზებზე მოძრაობის აკრძალვა; ამასთან, ტრანსპორტირების სქემაში გათვალისწინებული უნდა იყოს საავტომობილო გზებზე გადაადგილების უზრუნველყოფა მხოლოდ დღის საათებში).

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა.
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი, სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები;
- **კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის, მათ შორის ატმოსფერულ ჰაერზე (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე);**
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გზმ-ს ანგარიშში დეტალურად უნდა იყოს აღწერილი საწარმოს განთავსების რეგიონის კლიმატური დახასიათება, სადაც მოცემული იქნება არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური პირობების გამომწვევი ფაქტორები.
- გეოლოგიური გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა (რელიეფი, გეომორფოლოგია, გეოლოგიური აგებულება, სეისმური პირობები, ჰიდროგეოლოგიური პირობები, საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები);
- საშიში გეოლოგიური პროცესების (მათი არსებობის შემთხვევაში) შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;
- ზემოქმედება ნიადაგზე;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების (მათ შორის შლამების) წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, საცხოვრებელ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ავტოტრანსპორტით საავტომობილო გზებზე გადაადგილებისას (ნედლეულის, შლამების, მზა პროდუქტის, კუდების ტრანსპორტირებისას) მოსალოდნელი ზემოქმედება გარემოსა და საცხოვრებელ ზონებზე (მტვრის გავრცელება, ხმაური, ვიბრაცია) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;

- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები (ინსტრუმენტული გაზომვა; შესაბამისი მოწყობილობებით გაზომვა და სხვა);
 - მტვრის გავრცელების შერბილების მიზნით, საწარმოო ტერიტორიის გამწვანების და მორწყვის საკითხებზე ინფორმაცია;
 - ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - საწარმოს გენერალური გეგმა ექსპლიკაციით, სადაც დეტალურად იქნება ყველა არსებული და დაგეგმილი ინფრასტრუქტურულ ობიექტი აღწერილი;
- სკოპინგის ანგარიშში (თავი 3.2, გვ 11) აღნიშნულია, რომ საწარმოში მოხდება კუდების გამდიდრება, ასევე აღნიშნულია (თავი 3.3 გვ 13), რომ საწარმოს ნედლეული წარმოდგენილია სხვადასხვა შემცველობის კუდებითა და მანგანუმის ნარჩენებით. ამასთან, სკოპინგის ანგარიშით წარმოდგენილი ინფორმაციით (თავი 3.3, გვ 13) მზა პროდუქციის და კუდების გატანა მოხდება საჭიროებისამებრ, შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-თან შეთანხმების საფუძველზე. გზმ-ის ანგარიშში დაზუსტებას საჭიროებს ინფორმაცია კუდები გამოყენებული იქნება გამდიდრების ტექნოლოგიურ პროცესში თუ გატანილი იქნება საწარმოს ტერიტორიიდან.
- სკოპინგის ანგარიშის ქვეთავი 3.1-ში (გვ 6) აღნიშნულია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის ეტაპზე სველი წერტილებისთვის საკანალიზაციო ქსელი მოეწყობა სეპტიკის პრინციპით. ხოლო ქვეთავი 4.3 -ში (გვ 15) აღნიშნულია, რომ საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების შეგროვება მოხდება ჰერმეტიკულ საასენიზაციო ორმოში, რომლის გაწმენდა განხორციელდება პერიოდულად შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას.
- ❖ გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ტექნო 2016“-ს მიერ წარმოდგენილ ჭიათურის მუნიციპალიტეტში, მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს**, წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.